basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

2019

NOORD-KAAP

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 120

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 18 bladsye.

AFDELING A: LEESBEGRIP

NASIEN VAN DIE LEESBEGRIP:

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/ EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING/LUG JOU MENING- vrae word geen punte toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by **meervoudigekeuse-vrae**.

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1: TYDSKRIFARTIKEL

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1	• (In) 1932 • (In) Negentien twee en dertig *(Enige EEN)*	1
1.2	• Sangeres/Sy het gesing. • Aktrise/Sy het in rolprente opgetree. • Sy het vir mense omgegee. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
1.3	• C • goed was vir die mense van Afrika en vir die beeld van Afrika. • C goed was vir die mense van Afrika en vir die beeld van Afrika. *(Enige EEN)*	1
1.4	"Daardie jare was baie Suid-Afrikaners brandarm." *(Kandidaat word nie gepenaliseer indien die aanhalingstekens ontbreek nie.)*	1
1.5	• (Sy het) onwettig bier gemaak/verkoop. • Sy het 'n sjebien bedryf. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.6	Sy was 18 dae oud/'n pap baba toe sy saam met haar ma tronk toe moes gaan. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.7	(Haar) ouma	1
1.8	• Kwêla • Marabi • Afrika-jazz • Orkesmusiek *(Enige EEN)*	1
1.9	• Alle rasse kon daar (in vrede) saambly. • Op ander plekke in SA kon mense van verskillende rasse nie soos in Sophiatown saambly nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.10	Miriam het eers (saam met haar ma) huise skoongemaak. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.11.1	• B • … Cuban Brothers • B Cuban Brothers *(Enige EEN)*	1

1.11.2	• D • … Manhattan Brothers • D Manhattan Brothers *(Enige EEN)*	1
1.11.3	• E • … *Come back Africa* • E *Come back Africa* *(Enige EEN)*	1
1.11.4	• C • … *King Kong* • C *King Kong* *(Enige EEN)*	1
1.12	• Baie vroue wou soos sy lyk. • Baie vroue wou/het haar haarstyl na(ge)boots. • Baie vroue wou/het hul hare soos sy (ge)dra. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.13	anders	1
1.14	• Sy het oorsee getoer. • Sy het in buitelandse/Amerikaanse flieks gespeel. • Sy het 'n toekenning in Venesië ontvang. • Sy is na 'n optrede in Italië oorlede. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.15	• Sy en Hugh Masekela is geskei. • Sy het 'n ongelukkige/onsuksesvolle huwelik gehad. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.16	"iemand wat vir mense omgegee het" *(Kandidaat word nie gepenaliseer indien die aanhalingstekens ontbreek nie.)*	1
1.17.1	hart(aanval)	1
1.17.2	Italië	1
1.18	Miriam se lewe het baie moeilik begin/verlede was moeilik, maar sy het tog 'n sukses van haar lewe gemaak. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.19	Nelson Mandela en Miriam Makeba kon mense inspireer/hoop gee. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

TEKS B: VISUELE TEKS

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.20	*7de Laan*	1
1.21	(Dis 'n) fliek	1
1.22	vroeër	1
1.23	• 'n Sjef maak/werk met kos. • 'n Sjef wat kosmaak, dra gewoonlik so 'n hoed. • Die prent dui aan waaroor die program handel. • Die prent verduidelik die titel van die program. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.24	• A • gemaak is. • A gemaak is. *(Enige EEN)*	1
1.25	• Nuus (Xitsonga/Tshivenda) • Die nuus in Xitsonga en Tshivenda *(Enige EEN)*	1
	TOTAAL AFDELING A:	**30**

AFDELING B: OPSOMMING

NASIEN VAN DIE OPSOMMING

Nasien van die opsomming word gebaseer op die insluiting van die relevante feite soos deur die teks voorgeskryf.

Die opsomming word soos volg nagesien:

- **Puntetoekenning:**
  - 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
  - 3 punte vir taal
  - Puntetotaal: 10

- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:** (Indien die kandidaat nie woordeliks aanhaal nie, moet die feit nog sin maak om die punt te verdien.)
  - 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
  - 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
  - 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe

- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat woordeliks aangehaal het:** (Direkte aanhaling: 'n sin/deel van 'n sin woord-vir-woord volgens vraestel.)
  - 6–7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
  - 1–5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- **Tel van woorde:**
  - Nasieners moet die getal woorde wat gebruik is, tel.
  - Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
  - Indien die kandidaat die vereiste getal woorde (60) oorskry, lees tot aan die einde van daardie sin en ignoreer die res van die opsomming.
  - Korter opsommings wat die vereiste feite bevat, mag nie gepenaliseer word nie.

VRAAG 2: WAAROM DIT GOED VIR JOU IS OM AAN SPORT DEEL TE NEEM
[Verwerk uit www.MMA-TX.Org]

	TEKS	VERWAGTE ANTWOORD
1.	As jy aan sport deelneem, voel jy gewoonlik **gesonder**.	Sport hou jou gesond.
2.	Fisiese aktiwiteite kan help as jy met jou **gewig** sukkel.	Jy sal nie met jou gewig sukkel nie./ Sport help jou om jou gewig te beheer.
3.	As jy aan sport deelneem, kan jy daarop staatmaak dat jy beter b**reinkrag** sal hê.	Sport verhoog jou breinkrag.
4.	Sport **wys jou hoe om in 'n span te kan saamwerk.**	Jy leer om saam met ander te werk.
5.	Jy sal **nuwe vriende maak** as jy aan sport deelneem.	Jy maak nuwe vriende.
6.	Sport sal jou leer om jou **tyd beter te bestuur**.	Jy sal leer om jou tyd (beter) te bestuur.
7.	Sport is dus goed, want dit leer jou om **volgens reëls te leef.**	Jy leer om volgens reëls te leef.
	GETAL WOORDE = 202 woorde (± 200 woorde – Disjunktief)	**GETAL WOORDE = 49 WOORDE (50–60/65 MAKSIMUM)**
		TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

NASIEN VAN TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

1. Spelling:
   - Eenwoord-antwoorde moet korrek gespel word.
   - By volsin-antwoorde word verkeerde spelling gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
   - Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.
2. Sinstrukture moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.
3. Aanvaar die letter EN/OF die korrekte antwoord wat volledig uitgeskryf is, by meervoudigekeuse-vrae.

VRAAG 3: ADVERTENSIE

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.1	splinternuut	1
3.2	Oefen jy hard?	1
3.3	(die) beste	1
3.4.1	manipulerende	1
3.4.2	• jou • jy *(Enige EEN)*	1
3.5	aktie**we**	1
3.6	• Daar is nie 'n vrou/dame/meisie/dogter in die prent nie. • Daar is net 'n man in die prent. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.7	hart**jie**	1
3.8	vel	1
3.9	vertrou	1
	TOTAAL:	**10**

VRAAG 4: SPOTPRENT

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.1	as	1
4.2	nie van die haarstyl gaan hou nie	1
4.3	bekommerd	1
4.4	Elton Jantjies is jonk, fiks en 'n rolmodel.	1
4.5	haarkapster	1
4.6	Die haarkapper vra: "Kosie, hoe moet ek jou hare sny?"	1
4.7	goeie maniere het	1
4.8	wat	1
4.9	Kosie se hare **word deur** die haarkapper **gesny.**	1
4.10	• A • daar kwaai baklei gaan word. • A daar kwaai baklei gaan word. *(Enige EEN)*	1
	TOTAAL:	**10**

VRAAG 5.1: LEESSTUK

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.1.1	jare	1
5.1.2	• dr. • Dr. *(Enige EEN)*	1
5.1.3	Sy is lief vir kinders; daarom **wou** sy 'n onderwyseres word. *(Enige EEN)*	1
5.1.4	• hoof/Hoof • skoolhoof/Skoolhoof *(Enige EEN)*	1
5.1.5	vak**ke**	1
5.1.6	• Ma was die wasgoed./Ek was my hande. *(met water of vloeistof skoonmaak)* • Al my sokkies is in die was. *(wasgoed)* • Die kers/bye se was is op die tafel./Ek het was in my ore. *(vetterige stof)* *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.1.7	jonger	1
5.1.8	• Avril het **nie** 'n klas gemis **nie**. • Avril het geen klas gemis nie. *(Enige EEN)*	1
5.1.9	• Na baie harde werk **het** sy haar onderwysdiploma **ontvang**. • Sy **het** haar onderwysdiploma na baie harde werk **ontvang**. • Sy **het**, na baie harde werk, haar onderwysdiploma **ontvang**. *(Enige EEN)*	1
5.1.10	• goeie • beter *(Enige EEN)*	1
5.1.11	op	1
5.1.12	(Sy het gewys dat harde werk 'n mens kan help) **om** jou passie **te** volg.	1
5.1.13	ken	1
5.1.14	klein – kind *(Enige sinvolle manier om lettergrepe aan te dui)*	1

VRAAG 5.2: PRENT

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.2.1	deurmekaar	1
5.2.2	biblioteek/mediasentrum	1
5.2.3	klere	1
5.2.4	winter	1
5.2.5	• warm • vuurwarm • stomend *(Enige EEN)*	1
5.2.6	Die meisie lê <u>elke middag</u> <u>lekker</u> <u>op haar bed.</u>	1
	TOTAAL AFDELING C:	**40**

AFDELING D: LETTERKUNDE

KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer

VRAAG 6

VERHAAL A: 'ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK' – Abraham H de Vries

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.1	• (Vir) Barrydale (se span) • Vir die opponente • Die span teen wie Rooikoos geskree het/teen wie Rooikoos se span gespeel het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.2	• Barrydale se spelers het voor die wedstryd kantien toe gegaan om iets te eet. • Daar het 'n rusie tussen Rooikoos en die Barrydalers uitgebreek. • Die hoteleienaar op Rooikoos se dorp het gekeer dat die manne mekaar slaan. • Rooikoos het gedreig dat hy die middag by die rugby sou wees.	1 1 1 1
6.3	• C • 'n vergelyking. • C 'n vergelyking. *(Enige EEN)*	1
6.4	• Hy het die losskakeltjie ontsenu/laat skrik toe skop hy mis. • Die losskakeltjie het die bal uitgeskop/die strafskop misgeskop. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.5	verras	1
6.6	Hulle het vir hom baie drankies gekoop.	1
6.7	• C • daar altyd gevolge vir 'n mens se optrede is. • C daar altyd gevolge vir 'n mens se optrede is. *(Enige EEN)*	1
6.8	• (Die) kelner • Rooikoos het nie die kelner herken nie. • (Die) kamer • Rooikoos het gesien die kamer lyk anders as sy eie kamer. • (Die) uitsig • Toe hy by die venster uitkyk, het hy 'n appelboord (en nie die stadsaal nie) gesien. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2

Kopiereg voorbehou

6.9	• Hulle het Rooikoos in 'n hotelkamer gelos./nie sommer net op straat gelos nie. • Hulle het vir 'n hotelkamer betaal sodat hulle Rooikoos daar kon los. • Hulle het Rooikoos toegemaak. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.10	• Hy het gesorg dat Rooikoos 'n plek het om te bly. • Hy het gesorg dat Rooikoos kos kry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.11	• Dit versterk die idee dat Rooikoos ontsteld was. • Dit beklemtoon die feit dat Rooikoos wou weet wie hy is. • Dit maak dat ons die storie kan glo. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.12.1	• C • Hy het in die hotel gewoon, dat hy nie ver na die kroeg hoef te loop nie. • C Hy het in die hotel gewoon dat hy nie ver na die kroeg hoef te loop nie. *(Enige EEN)*	1
6.12.2	• A • Dit was die een woord op die ander en later so by appelswaai. • A Dit was die een woord op die ander en later so by appelswaai. *(Enige EEN)*	1
6.12.3	• E • 'n Vreemde kelner het vir Rooikoos koffie gebring. • E 'n Vreemde kelner het vir Rooikoos koffie gebring. *(Enige EEN)*	1
6.12.4	• B • Die trane het oor Rooikoos se wange geloop omdat daar niemand was met wie hy kon praat nie. • B Die trane het oor Rooikoos se wange geloop omdat daar niemand was met wie hy kon praat nie. *(Enige EEN)*	1
6.13	Aan die einde van die verhaal het Rooikoos ... • nie geweet wie hy is nie. • homself nie herken nie. • na homself gesoek. • op 'n ander dorp/Barrydale wakker geword. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		(20)

VERHAAL B: 'DIE RAMP' – TT Cloete

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.14	(In) Houtbaai	1
6.15	• B • baie geld vir die geneesheer se dienste betaal het. • B baie geld vir die geneesheer se dienste betaal het. *(Enige EEN)*	1
6.16	• Dit het (hard) gereën. • Die wind het (sterk) gewaai. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
6.17	• Daar was niemand om hom met die siek kind te help nie. • Die kinders het baie oor hulle ma gehuil. • Hy moes die huilende kinders troos. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.18	• By Jeffriesbaai het die verteller 'n steenbokkie gestamp. • Al die water het uit die verkoeler gelek. • Die verteller het sy oudste seuntjie by hom laat staan. • Die weldoener het gestop om die verteller te help.	1 1 1 1
6.19	Die weldoener het ... • gedoen wat hy gesê het hy sou doen. • die insleepmotor gaan haal. • gesê hy sou nie die verteller in die steek laat nie en hy het dit ook nie gedoen nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.20	prakties *(practical)*	1
6.21	• D • Die weldoener se bril het geval en gebreek. • D Die weldoener se bril het geval en gebreek. *(Enige EEN)*	1
6.22	(In) Van Stadenspas	1
6.23	• Hierdie persoon/weldoener wou nie geld vir sy moeite gehad het nie. • Hierdie persoon het homself/sy kinders verontrief om iemand anders te help. • Hierdie persoon het geen kwade bedoelings gehad toe hy gestop het om te help nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.24	Hy sou ... • die ligte kon volg. • gesien het daar was 'n draai in die pad. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

6.25.1	• C • hy kon nie al die probleme hanteer nie. • C hy kon nie al die probleme hanteer nie. *(Enige EEN)*	1
6.25.2	• E • het die kind saam met hom in die reën gestaan. • E het die kind saam met hom in die reën gestaan. *(Enige EEN)*	1
6.25.3	• A • die ure het soos eeue verbygegaan. • A die ure het soos eeue verbygegaan. *(Enige EEN)*	1
6.25.4	• B • wou hy die weldoener betaal. • B wou hy die weldoener betaal. *(Enige EEN)*	1
6.26	• Dit versterk die idee van die rol wat die weldoener se oë in sy dood gespeel het. • Dit beklemtoon die feit dat die weldoener nie sonder sy bril kon klaarkom nie. • Dit laat die verteller besef dat hy indirek die weldoener se dood veroorsaak het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[20]

OF

VRAAG 7: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.1.1	(Sy) gemeenskapsdiens/straf	1
7.1.2	'goor' 'sirkus' *(Kandidaat word nie gepenaliseer indien aanhalingstekens weggelaat word nie.)*	1
7.1.3	• (Hy moes) stalle uithark/skoonmaak. • (Hy moes) vars strooi in die stalle sit. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.2	• Lucky het geweier om te gaan kyk. • Lucky het aangegaan om die stalle skoon te maak. • Lucky het gesê dankie, maar nee dankie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

7.3	• Kinders wat in rolstoele is. • Downsindroom-kinders. • Kinders met breinskade/wat in 'n ongeluk was. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
7.4	Lucky het gedink dis net ryk mense se (bedorwe) kinders/'spoilt brats' wat ryskool toe kom. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.5	Hy het geleer dat ... • dit nie net ryk mense/kinders is wat perdry nie. • gestremde kinders ook perdry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.6	• D • gefrustreerd en ongelukkig by die ryskool is. • D gefrustreerd en ongelukkig by die ryskool is. *(Enige EEN)*	1
7.7	• Hy was besig op sy foon in plaas van om te werk. • Hy wou nie luister om sy foon weg te sit nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.8	• Wilma het net probeer goed doen. • Lucky het die reëls oortree en daarom kon hy nie dink dat Wilma lelik met hom was nie. • Jy mag nie so van ouer mense praat nie./Jy moet ouer mense respekteer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.9.1	• D • Wilma het te veel by 'n partytjie gedrink. • D Wilma het te veel by 'n partytjie gedrink. *(Enige EEN)*	1
7.9.2	• B • Grace het in 'n gat getrap. • B Grace het in 'n gat getrap. *(Enige EEN)*	1
7.9.3	• A • Wilma het vir ure by haar perd gelê. • A Wilma het vir ure by haar perd gelê. *(Enige EEN)*	1
7.9.4	• C • Wilma het die ryskool begin. • C Wilma het die ryskool begin. *(Enige EEN)*	1

7.10	• Die ryskool het Lucky geleer dat ...
	  o daar ander mense was wat ook swaarkry/probleme het.
	  o al die idees wat hy omtrent ryk mense gehad het, nie waar was nie.
	  o hy nie sommer kon sê wat hy wou nie/moes dink voor hy praat.
	  o hy die beste van sy omstandighede moes maak.
	  o hy baie dinge het om voor dankbaar te wees.
	• Lucky het geleer om dissipline te aanvaar.
	• Lucky se aggressiewe/ongeduldige houding het verander.
	(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)
		1

7.11	Sy het haar kop geskud.	1
7.12	Hy dink hulle ry met 'n viertrekvoertuig/4x4/'four by four'	1
7.13.1	hondjie	1
7.13.2	draadhek	1
7.13.3	arms	1
7.13.4	lyf	1
7.14	die kamer was vol rook.	1
7.15	• Lucky wou na foto's van Dukie op Binki se foon kyk. • Binki en Lucky het gestoei om besit van Binki se foon. • Lucky het per ongeluk Binki se mou afgeskeur. • Binki het vir Lucky haar letsels gewys.	1 1 1 1
7.16.1	• Sy was ontsteld. • Sy het begin huil. • Sy het by Kaizer se stal ingehardloop. • Sy het probeer om haar een kaal arm met haar ander arm toe te hou. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.16.2	• Sy was skaam vir die letsels. • Sy het gedink dat haar ma/ander vir haar gril. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.17.1	geskok	1
7.17.2	sensitief	1
7.18.1	• Dat sy Binki nie die langnaweek gaan kom haal nie. • Dat sy weer die naweek gaan werk. • Dat sy weer te besig is om saam met Binki te kuier. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.18.2	teleurgesteld	1

7.18.3	• Sy het afgeskeep gevoel. • Sy het gevoel dat haar ma nie omgee vir haar nie. • Sy het gevoel dat haar ma haar sleg behandel. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.19	Lucky	1
7.20	• Sabrina het Binki net by die ryskool gaan 'bêre'. • Sabrina het Binki min/party naweke gaan haal. • Sabrina het vir Binki gegril. • Sabrina se vriende was vir haar belangriker as Binki. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.21	• Binki trek haar bloes uit sodat haar arms kaal is. • Binki hardloop sonder haar bloes. • Binki hardloop met kaal arms. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.22	Ja. • Daar is mense/diere by die ryskool wat vir haar omgee. • Wilma het haar gehelp om nie meer bang vir die perde te wees nie. • Lucky het Binki gehelp om nie meer skaam vir haar letsels te wees nie. • Wilma het vir haar 'n plek gegee om te bly/waar sy gelukkig is. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.23	• Gestremde kinders het by haar ryskool terapie ontvang. • Die ryskool was vir Binki 'n veilige/gelukkige blyplek. • Lucky het goeie lewenslesse by die ryskool geleer. • Die ryskool het ongelukkige kinders geleer om weer geluk te vind. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.24	• B • perde kan help om mense te genees. • B perde kan help om mense te genees. *(Enige EEN)*	1
		[40]
	TOTAAL AFDELING D: **GROOTTOTAAL:**	**40** **120**